

РЕЦЕНЗІЯ

**доктора наук з державного управління, професора,
завідувача кафедри права та правоохоронної діяльності Державного
університету «Житомирська політехніка» Драгана Івана Олександровича
на дисертаційну роботу Іськіва Івана Ярославовича на тему «ДЕРЖАВНА
ПОЛІТИКА У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ», представлену на здобуття ступеня доктора філософії з галузі
знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю
281 «Публічне управління та адміністрування»**

Актуальність теми дослідження. Дисертаційне дослідження присвячене проблематиці науково-теоретичного обґрунтування положень щодо формування державної політики у сфері забезпечення національної безпеки України.

Мета дослідження дисертації детально розкривається через сформульовані завдання, які послідовно виконуються, щоб отримати чітке уявлення про процес формування державної політики у сфері забезпечення національної безпеки України. Дослідження також охоплює існуючі проблеми, як практичного, так і теоретичного характеру, а також потенційні шляхи їх подолання з урахуванням досвіду іноземних країн, сучасних соціально-політичних та економічних умов України, а також вітчизняного законодавства.

Національна безпека та захист національних інтересів України завжди була пріоритетом в рамках реалізації будь-якої державної політики. Проте в останнє десятиліття ситуація намітилась чіткі тенденції до зміни геополітичної ситуації в світі. Одним з ключових факторів, які впливають на цю тенденцію і потребують особливої уваги, є збройна агресія російської федерації проти України, що спричиняє соціальну, економічну й політичну нестабільність, зокрема й на глобальному рівні. Цим зумовлена необхідність зміни концептуальних підходів та визначення напрямів державної політики у сфері забезпечення національної безпеки України.

Враховуючи ступінь вивченості проблеми та поточний стан реалізації державної політики у сфері забезпечення національної безпеки України,

актуальність дослідження посилюється необхідністю визначення нових підходів до формування такої політики в нашій державі, потреби у виявленні недоліків з метою їх усунення, а також у необхідності розробки методичних рекомендації. З огляду на це, актуальність теми дослідження І.Я.Іськіва не викликає сумнівів.

Дисертаційна робота виконана в межах науково-дослідних робіт Державного університету «Житомирська політехніка» за темами: «Забезпечення економічної безпеки територіальних виробничих комплексів» (ДР № 0120U103443), «Інноваційні механізми публічного управління та адміністрування» (державна реєстрація № 0121U111051).

Ступінь обґрунтованості наукових положень сформульованих у дисертації. У дисертації використано результати наукових досліджень з проблем публічного управління та адміністрування, що сприяло виробленню системного підходу до обґрунтування теоретичних й методичних положень щодо формування ефективної державної політики у сфері забезпечення національної безпеки України.

Інформаційну та фактологічну базу роботи склали законодавчі та інші нормативно-правові акти (укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України), аналітичні документи тощо.

Поставлена автором мета дисертаційного дослідження, що полягає в науковому обґрунтуванні теоретичних і методичних положень, а також наданні рекомендацій щодо формування державної політики у сфері забезпечення національної безпеки України досягнута в повному обсязі.

В роботі автором обґрунтовано теоретичні засади державної політики у сфері забезпечення національної безпеки; розроблено модель формування відповідної державної політики з урахуванням системного підходу; запропоновано технологію формування інформаційно-аналітичного підґрунтя активності суб'єктів національної безпеки; розроблено механізм державної політики протидії основним загрозам у сфері національної безпеки України;

обґрунтовано науково-практичний підхід до визначення напрямів розвитку відповідної державної політики, а також методичний підхід до моделювання процесу її функціонування.

Обґрунтованість одержаних результатів і сформульованих висновків підтверджується застосуванням вірно обраних загальних і спеціальних методів дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів.

У результаті проведеного дослідження отримано результати:

удосконалено технологію формування інформаційно-аналітичного підґрунтя активності суб'єктів національної безпеки України, яка виокремлює специфіку інформаційних ресурсів в умовах динамічності змін, що склалися в середовищі з урахуванням трансформаційних чинників впливу на роль і призначення інформації в розрізі задоволення ключових інформаційних потреб для активних дій основних суб'єктів національної безпеки України; механізм протидії основним загрозам державній політиці у сфері забезпечення національної безпеки України, який передбачає встановлення та впорядкування негативного впливу загроз у розрізі основних складових національної безпеки з рівневим групуванням із відповідними заходами протидії стратегічного, тактичного й оперативного характеру дії; концептуальний підхід до визначення напрямів розвитку державної політики у сфері забезпечення національної безпеки, який орієнтований на визначення інструментарію формування цієї політики з урахуванням сучасних загроз та динамічності зовнішнього середовища; методичний підхід до функціонування державної політики у сфері забезпечення національної безпеки, який ґрунтується на технології функціонального моделювання і графічного опису процесів, та передбачає послідовність етапів для підвищення ефективності політики держави в розрізі основних складових національної безпеки з відповідною деталізацією кожного процесу зі забезпеченням гнучкості для її основних суб'єктів;

дістали подальший розвиток теоретичні засади державної політики в розрізі основних складових забезпечення національної безпеки, які

уможлиблюють визначення сутнісне розуміння державної політики за кожною складовою у загальній системі забезпечення національної безпеки; модель формування відповідної державної політики з урахуванням системного підходу, що передбачає використання блоків досягнення ключових процесів із врахуванням визначених параметрів загальної стратегії, що формує інформаційне підґрунтя для прийняття рішень стратегічного характеру.

4. Повнота викладу результатів в опублікованих працях. Основні результати дисертаційного дослідження викладено повноцінно та послідовно у 12 публікаціях, з яких:

6 – одноосібних наукових статей, опублікованих у наукових фахових виданнях України, що входять до наукових пошукових баз, репозиторіїв та міжнародних наукометричних баз даних;

6 – наукових доповідей на науково-практичних конференціях.

5. Практичне значення і впровадження одержаних результатів дослідження. Практичне застосування результати дослідження отримали в практичній діяльності департаменту економічної політики Львівської обласної державної адміністрації (довідка № 1-52/719 від 18.12.2023р.), управління соціального захисту департаменту гуманітарної політики Львівської міської ради (довідка № 2603-вих-1224 від 18.12.2023р.). Результати наукових розробок виктристовуються в освітньому процесі в Чорноморському національному університеті імені Петра Могили (довідка № 04/31-146 від 19.12.2023р.), в Державному університеті «Житомирська політехніка» (довідка № 44-01.00/1555 від 04.12.2023р). при підготовці фахівців за рівнями вищої освіти «бакалавр» та «магістр».

6. Відповідність дисертації встановленим вимогам. Дисертаційна робота Іськіва Івана Ярославовича за змістом, рівнем наукової новизни, послідовністю викладу матеріалу, зробленими висновками та наданими пропозиціями є логічно завершеним науковим дослідженням, всі структурні елементи пов'язані між собою та мають спільний науковий характер. Текст викладений державною мовою із дотриманням наукового стилю. Тема

дослідження, його мета, предмет і об'єкт, перелік вирішених завдань відповідають поставленим на початку дослідження. Положення дисертації, що запропоновані автором відповідають нормативним вимогам щодо наукових робіт такого рівня.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

1. В межах першого розділу, в підрозділі 1.1 (рис.1.3), було представлено теоретичну структуру сутності забезпечення національної безпеки, але в той же час, доцільно було більш чітко визначити місце безпекових аспектів в даній структурі (ст.34).

2. На ст.49, (рис.1.5), здобувач сформував теоретичну діаграму контексту поняття «державна політика», проте, на нашу думку, її зміст не зовсім відображає значення діаграм. Слід було перейменувати даний рисунок на більш доречний по контексту.

3. У підрозділі 1.3., в межах рис.1.7, (стр.57)., та рис.1.9, (стр.66)., здобувач розглядає й аналізує основні погляди науковців щодо сутності понять «енергетична безпека» та «науково-технологічна безпека» як складові забезпечення національної безпеки. Але через подібний стиль оформлення слід було б більш краще продемонструвати відмінності між ними.

4. На ст.68 (рис.1.10), дисертант представив теоретичну модель забезпечення державної політики у сфері національної безпеки в розрізі основних структурних складових, в якій на нашу думку не вистачає змістовності й інформаційності.

5. Робота насичена рисунками, таблицями та графіками, деякі з них є громіздкі, було б доцільно їх винести у додатки.

Загальний висновок та оцінка дисертації.

Дисертаційна робота Іськіва Івана Ярославовича «Державна політика у сфері забезпечення національної безпеки України» є самостійним, завершеним науковим дослідженням, відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів

України від 23.03.2016 № 261 (зі змінами), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами), а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 281 “Публічне управління та адміністрування”.

Рецензент -

Доктор наук з державного управління,
професор, завідувач кафедри права та
правоохоронної діяльності Державного
університету «Житомирська політехніка»

Іван ДРАГАН

Підпис Драган І.
Засвідчую:
Учений секретар
Житомирська політехніка
Балашук К.

